د جنازې د مونځ مسنون طریقه او دعاګانې

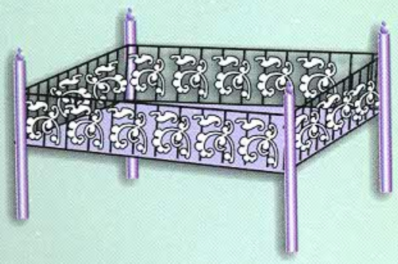

تاليف

فضيلة الشيخ ابو محمد امين الله پشاوري
حفظه الله تعالى

مكتبه محمديه
منګل مارکيټ ګنج پشاور Mob: 0301-8828402

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على خاتم الانبياء والمرسلين محمد وآله وصحابه اجمعين.

اما بعد : په ټولو نعمتونو کښې دالله تعالى مغفرت لوی نعمت دے ، نبي عليه السلام ته الله تعالى فرمائي :

﴿ لِيَغْفِرَ لَكَ اللّٰهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ وَمَا تَاَخَّرَ ﴾

نو د مغفرت اسباب لټول ضروري دي ، دمغفرت او بخښنې ډير اسباب دي ، يو عالم يو سل پنځوس (۱۵۰) سببونه جمع کړي دي ، چه په هغې کښې يو مهم او ضروري سبب په مسلمان مړي باندې جنازه کول دي. ليکن دا جنازه هله سبب دمغفرت ګرځي چه په درې شرطونو باندې اوکړے شي :

۱- **اول شرط** : دادے چه جنازه کونکي به مسلمانان وي چه هيڅ قسم شرك به پکښې نه وي.

۲ - **دويم شرط** : دادے چه د ټولو جنازه کونکو به دسفارش اراده وي ، مخ ملازمې دپاره به جنازه نه کوي ،

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلکه غرض به ئې داوی چه دا مړے الله تعالی معاف کړی ، یعنې دمړی خیر خواه به وی۔

۳ - **دریم شرط** : دادے چه جنازه به د نبی علیه السلام په طریقه وی ، چه دا طریقه روسته ذکر کیږی۔

په دے شرائطو باندے دلیل دا حدیث شریف دے :

عن ابن عباس قال : انی سمعت رسول الله ﷺ یقول : ما من رجل مسلم یموت فیقوم علی جنازته اربعون رجلا ، لا یشرکون بالله شیئا الا شفعهم الله فیه . (مسلم، مشکاة: [١/١٤]

ابن عباس رضی الله عنه فرمائی : رسول الله ﷺ نه ما اوریدلی دی چه فرمائیل ئې : کوم مسلمان چه مړشی او دهغه په جنازه باندے داسے څلویښت (٤٠) کسان اودریږی چه هغوئ بالکل شرك نه کوی، اودغه کسان د دغه مړی دپاره سفارش کوی ، نو الله تعالی به ضرور دهغوئ سفارش قبول کړی او مړے به اوبخښی۔

بل روایت کښې سل (١٠٠) کسان راغلی دی (کلهم یشفعون) چه ټول مړی دپاره سفارش کوی۔

نکته : د دنیا مجرم چه حکومت اونیسی نو د سفارش او ضمانت څومره کوشش کولے شي ، لیکن مسلمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګنهګار چه مړشي نو مسلمانان دهغه په سفارش کښې ځومره کوتاهي کوی ، او جنازه د بیګار په شکل کوی ، زر زر ئې کوی ، ګویا چرته ګاډې ترې روان دے ، یائې دخپو لاندې سکروټې دی ، محترمو لږ فکر پکار دے !

دجنازې بعضې ضروری مسائل

د صحیح او صریح احادیثو نه

۱ - **مسئله** : په جنازه کښې تاخیر نه دے پکار ، کله چه انسان مړ شی نو جلتئ سره دهغه کفن دفن کول پکار دی ، صبا او بله ورځ ته دهغه ساتل نه دی پکار. (کما فی حدیث ابی هریره ، بخاری ، مشکاة : ۱/۱٤٤).

۲ - **مسئله** : جنازې مونځ کولو سره یو قیراط ثواب ملاویږی ، او قبر ته حاضریدلو سره دوه قیراطه ثواب ملاویږی (قیراط داُحد دغر نه غټ شے دے) متفق علیه.

۳ - **مسئله** : په جنازه کښې شور او زوګ کول ګناه ده بلکه جناز ګاه کښې اود جنازې نه روسته تللو په وخت کښې خاموشی ، فکر مندی ، ذکر او دعا کول پکار دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

صحابه کرام رضی الله عنهم فرمائی : مونږ به اواز اوچتول درې وختونو کښې بد ګنړل : (١) په وخت دجنازه کښې (٢) په وخت د ذکر کښې (٣) په وخت د قتال او جهاد کښې (فتاوی الدين الدين الخالص).

زمونږ مسلمانان په وخت د صفونو جوړولو دجنازه کښې شور او زوګ کوی او چغې وهی ، دا غلط عمل دې.

ابن مسعود رضی الله عنه يو ځل يو سړې اوليدلو چه جنازه پسې روان دې او خاندی ، نو وې فرمائيل : (لا اکلمك ابدا) تاسره به هيڅکله خبرې اونکړم، (الآداب الشرعية : ١/٣٢٠، والسنن الکبری : ٤/١٧٤).

٤ – **مسئله** : په کور کښې د مړی صرف مخ کتل جائز دی ، په مقبره کښې ياپه جنازه ګاه کښې دمړی حصارول او دهغه کتل بدعت دې ، زمونږ خلق خامخا مړې په جناز ګاه کښې ګوری ، داغلطه طريقه ده ، اود نبی ﷺ مخالفت دې هغه فرمائی : (أسرعوا بالجنازة) جنازه په جلتۍ سره قبرته رسوئ.

٥ – **مسئله** : په جنازه کښې په ډيرو احاديثو کښې څلور تکبيرونه راغلی دی ، ليکن کله نبی ﷺ پنځه تکبيرونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم وئیلی دی، کله اووه، او کله نهه هم شویدی، (کما فی احکام الجنائز ص: ١١٥ - ١١٢) نودا طریقه هم کله کله کول پکاردی، اوګوره (البیهقی: ٣٦/٤، الطحاوی، والدارقطنی).

د جنازې صحیح سُنت طریقه

٦ - **مسئله**: د جنازې د مانځه صحیح سنت طریقه داده چه نیت به اوکړی په زړه کښ. په خوله باندې نیت وئیل نشته دې، بدعت دې، او دا آواز کول چه نیت کوئ الله مو اوبخه، دا هم بدعت او ناروا دې. بیا به الله اکبر اوکړی، او ددې نه فورا پس به (اعوذ بالله من الشیطان الرجیم: ﴿بسم الله الرحمن الرحیم، الحمد لله رب العالمین الرحمن الرحیم، تر: ﴿لا الضالین آمین﴾ پورې اولولی، بیابه یو سورت اولولی لکه ﴿قل هو الله احد﴾، یابل کوم سورت به اولولی. (سبحانك اللهم وبحمدك)، دجنازې په مانځه لوستل نه دی ثابت (اګرچه په عام مونځونو کښ ثابت ده) نو صحیح داده چه دالوستل نه دی پکار. بیابه الله اکبر اووائی، بیابه دا درودِ ابراهیمی اولولی: (اللهم صل علی محمد وعلی آل محمد کما

(c) ketabton.com: The Digital Library

صليت على ابراهيم وعلى آل ابراهيم انك حميد مجيد ،
اللهم بارك على ابراهيم وعلى آل ابراهيم انك حميد مجيد)۔
داصحيح درود دے۔ او هغه بل درود چه خلقو ليکلے دے
هغه صحيح ثابت نه دے د نبی عليه السلام نه ، نو هغه
پريخوستل او درود ابرا هيمی لوستل پکار دی۔
بيابه الله اکبر اووائی او دعا ګانے به شروع کړی ۔ په جنازه
کښ هر قسمه دعا لوستل جائز دی چه د مړی دپاره فائده
منه وی ، او عام مسلمانانو دپاره هم دعا کولے شی۔

د جنازے د مانځه دعاګانے

بعضے غوره دعا ګانے دادی ، چه داد نارينه او زنانه
ؤ دپاره دارنګ دماشومانو دپاره هم لوستلے کيږی :

١ - اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِحَيِّنَا وَمَيِّتِنَا وَشَاهِدِنَا وَغَائِبِنَا ، وَصَغِيْرِنَا وَكَبِيْرِنَا ، وَذَكَرِنَا وَاُنْثَانَا ، اَللّٰهُمَّ مَنْ اَحْيَيْتَهُ مِنَّا فَاَحْيِهِ عَلَى الْاِسْلَامِ ، وَمَنْ تَوَفَّيْتَهُ مِنَّا فَتَوَفَّهُ عَلَى الْاِيْمَانِ ، اَللّٰهُمَّ لَا تَحْرِمْنَا اَجْرَهُ وَلَا تَفْتِنَّا بَعْدَهُ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(ابو داود ، احمد ، ترمذی ، مشکاة : ۱/۱٤٦).

ترجمه : اے الله ! زمونږ ژوندی او مړی ، حاضر او غائب ، لوے او واړه ، نارینه او زنانه (ټول) اوبخښے۔ اے الله ! څوك چه مونږ نه ته ژوندے پریدے نو په اسلام باندے ئے ژوندے اولره ، او څوك چه ته مونږ نه وفات کوے نو په ایمان باندے ئے وفات کړه ، اے الله ! ته مونږ دده داجر نه مه محرومو ے، او مونږ دده دوفات نه پس مه گمراه کوے۔

۲ – اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لَهُ وَارْحَمْهُ وَعَافِهِ وَاعْفُ عَنْهُ ، وَاَكْرِمْ نُزُلَهُ وَوَسِّعْ مُدْخَلَهُ ، وَاغْسِلْهُ بِالْمَاءِ وَالثَّلْجِ وَالْبَرَدِ ، وَنَقِّهِ مِنَ الْخَطَايَا كَمَا نَقَّيْتَ الثَّوْبَ الْاَبْيَضَ مِنَ الدَّنَسِ ، وَاَبْدِلْهُ دَارًا خَيْرًا مِّنْ دَارِهِ ، وَاَهْلًا خَيْرًا مِّنْ اَهْلِهِ، وَزَوْجًا خَيْرًا مِّنْ زَوْجِهِ ، وَاَدْخِلْهُ الْجَنَّةَ ، وَاَعِذْهُ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ [وَقِهِ فِتْنَةَ الْقَبْرِ] وَعَذَابَ النَّارِ ۝

(رواه مسلم : ۱/۳۱۱ ، مشکاة : ۱/۱٤٥) شرح السنة : ۳/۲٤۸ ، ابن ماجه : ۱/۲٥۱)۔

ترجمه : اے الله ! دامړے اوبخه اورحم پرے اوکړه ، جوړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوساته دے ، اومعافی ورته اوکړه ، دده میلمستیا ښه اوکړه ، دورتلو ځائے فراخه کړۀ ، او په اوبو او واوره او ګلئ باندے ئے اووینځه، اود ګناهونو نه ئے داسے پاك صفا کړه څنګه چه تا سپینه جامه پاکه کړیده دخیری نه، اودده دکور نه ده ته غوره کور ورکړه ، او اهل غور دده داهل نه ، او ملګرے غوره دملګری دده نه ، او جنت ته ئے داخل کړه ، اود عذاب دقبر اود امتحان دقبر اود عذاب دجهنم نه ئے او ساته۔

عوف ابن مالك رضی الله عنه فرمائی : ما درسول الله ﷺ نه دا دعا په جنازه کښې واوریدله ، یاده مے کړه اوا رمان مے اوکړو چه کاش دغه مړے زه وے نو ښه به وے ، ځکه دا دعا ډیره مزیداره وه۔

۳ – نبی علیه السلام چه به کله جنازه باندے اودریدلو ، نوداسے دعا به ئے لوستله :

اَللّٰهُمَّ عَبۡدُكَ وَابۡنُ اَمَتِكَ ، احۡتَاجَ اِلٰی رَحۡمَتِكَ وَاَنۡتَ غَنِیٌّ عَنۡ عَذَابِهٖ ، اِنۡ کَانَ مُحۡسِنًا فَزِدۡ فِیۡ حَسَنَاتِهٖ ، وَاِنۡ کَانَ مُسِیۡئًا فَتَجَاوَزۡ عَنۡهُ ۝

(مستدرك للحاکم : ۳۵۹/۱ ، مجمع : ۳۳/۳)۔

ترجمه : اے الله ! ستا بنده دے او ستا دوینزے ځوے دے ،

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا رحمت ته محتاج شو او ته دده دعذاب نه غنی ئے ، که چرته نیك عمله وی نو ته دده نیك عملونه ډیر کړه ، او که چرے گنهگار وی نو ته ئے معاف کړه۔

بیا به ئے دے سره نورے دعا گانے هم ملگرے کولے (ثم یدعو بما شاء اللّٰه ان یدعو)۔

٤ – ابو هریره رضی الله عنه فرمائی : زه د جنازے پسے دهغه دکور نه ځم ، او کله چه کیښودل شی په جناز گاه کښ نو الله اکبر اوکړم ، بیا الحمد لله اووایم ، بیا درود اولولم ، بیا دا دعا لولم :

اَللّٰهُمَّ اِنَّهُ عَبۡدُكَ ، وَابۡنُ عَبۡدِكَ ، وَابۡنُ اَمَتِكَ ، كَانَ يَشۡهَدُ اَنۡ لَّا اِلٰهَ اِلَّا اَنۡتَ ، وَاَنَّ مُحَمَّدًا عَبۡدُكَ وَرَسُوۡلُكَ ، وَاَنۡتَ اَعۡلَمُ بِهِ ، اَللّٰهُمَّ اِنۡ كَانَ مُحۡسِنًا فَزِدۡ فِيۡ اِحۡسَانِهِ وَاِنۡ كَانَ مُسِيۡئًا فَتَجَاوَزۡ عَنۡ سَيِّئَاتِهِ ، اَللّٰهُمَّ لَا تَحۡرِمۡنَا اَجۡرَهُ وَلَا تَفۡتِنَّا بَعۡدَهُ ٥

(رواه مالك فی الموطا : ۱/۲۰۹، المجمع : ۳/۳۳)۔

ترجمه : اے الله ! دا ستا بنده دے او ستا دبنده ځوے دے ، او ستا دوینزے ځوے دے ، ده به دا گواهی کوله چه نشته

(c) ketabton.com: The Digital Library

حقدار دبندگئ سیوا ستانه ، او محمد ﷺ ستا بنده او رسول دے او ته ډیر ښه پو هیږے دده په حال باندے ، اے الله ! که چرے دے نیک عمله وي نو دده نیك عملونه ډیر کړے ، اوکه چرے گنهگار وی نو ته دده گناهونه معاف کړه ، اے الله ! مونږ مه محرومو دده داجر نه او مه مو گمراه کوه دده نه پس۔

٥ – واثله بن اسقع رضی الله عنه فرمائی : رسول الله ﷺ په یو مسلمان باندے دجنازے مونځ کولو ، اوما ترینه دا دعا واوریدله :

اَللّٰهُمَّ اِنَّ فُلَانَ بْنَ فُلَانٍ فِیْ ذِمَّتِكَ وَحَبْلِ جِوَارِكَ ، فَقِهِ مِنْ فِتْنَةِ الْقَبْرِ ، وَعَذَابِ النَّارِ ، وَاَنْتَ اَهْلُ الْوَفَاءِ وَالْحَقِّ ، اَللّٰهُمَّ فَاغْفِرْ لَهُ وَارْحَمْهُ ، اِنَّكَ اَنْتَ الْغَفُوْرُ الرَّحِيْمُ ٥

(صحیح ابی داود : ٦١٧/٢) صحیح ابن ماجه : ٢٥٠/١ ، المشکاة : ١٤٦/١).

ترجمه : اے الله ! فلانے دفلاني ځوئ ستا په ذمه کښې دے او ستا دگاونډ په رسئ کښې دے ، نودے دفتنے دقبر اود

(c) ketabton.com: The Digital Library

اور دعذاب نه بچ کړے ، او ته وفادارئ او حق واله ذات ئے ، اے الله ! ده ته بخنه اوکړے او په ده باندے رحم اوکړے ، بیشکه چه ته ښښونکے مهربانه ئے۔

۶ – دارنګ دا دعا هم راغلے ده :

اَللّٰهُمَّ اَنْتَ رَبُّهَا وَاَنْتَ خَلَقْتَهَا وَاَنْتَ هَدَيْتَهَا اِلَى الْاِسْلَامِ وَاَنْتَ قَبَضْتَ رُوْحَهَا ، وَاَنْتَ اَعْلَمُ بِسِرِّهَا وَعَلَانِيَّتِهَا جِئْنَا شُفَعَاءَ فَاغْفِرْ لَهَا ٥

(البیهقی : ۴۲/۴ ، ابو داود)۔

ترجمه : اے الله ! ته دده پرور دګار ئے او تا دے پیدا کړے دے اوتا ورته داسلام هدایت اوکړو ، اوتا ورنه روح واخستلو ، او ته ډیر ښه عالم ئے دده په پټ او ښکاره باندے ، مونږ راغلی یو شفارس کوونکی ، نو ته ورته مغفرت اوکړه

فائده : دا روایت اګرچه دسند په لحاظ ضعیف دے لیکن نبی علیه السلام اجازت ورکړے دے چه هرقسمه دعا تاسو جنازه کښ لوستلے شئ ، لکه ارشاد دے :

(اذا صلیتم علی الجنازة فاخلصوا له الدعاء)

صحیح ابن ماجه ۱۵۱/۱ ، صحیح ابی داود (۲۱۷/۲) بسند صحیح).

دغه شان مخکښ (ثم یدعو بما شاء الله ان یدعو) لفظ

(c) ketabton.com: The Digital Library

تیر شو ، چه په عموم باندے دلالت کوی۔

۷ – اَللّٰهُمَّ هٰذَا عَبۡدُكَ ، ابۡنُ عَبۡدِكَ ، ابۡنُ اَمَتِكَ ، مَاضٍ فِيۡهِ حُكۡمُكَ ، خَلَقۡتَهُ وَلَمۡ يَكُ شَيۡئًا مَذۡكُوۡرًا ، نَزَلَ بِكَ وَاَنۡتَ خَيۡرُ مَنۡزُوۡلٍ بِهِ ، اَللّٰهُمَّ لَقِّنۡهُ حُجَّتَهُ وَاَلۡحِقۡهُ بِنَبِيِّهِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيۡهِ وَسَلَّمَ ، وَثَبِّتۡهُ بِالۡقَوۡلِ الثَّابِتِ فَاِنَّهُ افۡتَقَرَ اِلَيۡكَ وَاسۡتَغۡنَيۡتَ عَنۡهُ ، كَانَ يَشۡهَدُ اَنۡ لَّا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ ، فَاغۡفِرۡ لَهُ وَارۡحَمۡهُ ، وَلَا تَحۡرِمۡنَا اَجۡرَهُ ، وَلَا تَفۡتِنَّا بَعۡدَهُ ، اَللّٰهُمَّ اِنۡ كَانَ زَاكِيًا فَزَكِّهِ ، وَاِنۡ كَانَ خَاطِئًا فَاغۡفِرۡ لَهُ ٥

(کنز العمال : ۱۵/۷۱۸)۔

ترجمه : اے الله ! داستا بنده دے او ستا دبنده ځوئ دے او ستا دوینزے ځوئ دے ، په ده کښ (صرف) ستا حکم چلیږی ، تادے په داسے حال کښ پیدا کړو چه دے هیڅ شے نه وو چه ذکر ئے اوشی۔ دے اوس ستا میلمه شو ، او ته غوره کور به ئے۔ اے الله ! ده ته خپل دلیل ور اوښایه ، اودخپل نبی محمد ﷺ سره ئے ملاو کړه ، او په مضبوطه وینا سره ئے محکم کړے ، ځکه دے تاته محتاجه دے او ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ده ته هیڅ حاجت نه لرې ، ده به ددې خبرې ګواهي کوله چه دالله نه سیوا هیڅوك دعبادت لائق نشته ، پس دې اوبخښه او رحم پرې اوکړه ، اودده داجر او ثواب نه مونږ مه محرومه ، او دده دمرګ نه پس مونږ په امتحان کښې مه اچوه۔ اې الله ! که دې پاك وی نو ته ئې پاك کړه ، اوكه ګنهګار وی نو ته ورته بخښنه اوکړې۔

۸ – ابو درداءؓ به په جنازه کښې داسې دعا غوښتله :

اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِاَحْيَائِنَا وَاَمْوَاتِنَا الْمُسْلِمِيْنَ ، اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِلْمُسْلِمِيْنَ وَالْمُسْلِمَاتِ ، وَالْمُؤْمِنِيْنَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ ، وَاَصْلِحْ ذَاتَ بَيْنِهِمْ ، وَاَلِّفْ بَيْنَ قُلُوْبِهِمْ ، وَاجْعَلْ قُلُوْبَهُمْ عَلٰى قُلُوْبِ خِيَارِهِمْ ، اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِفُلَانِ بْنِ فُلَانٍ ذَنْبَهُ ، وَاَلْحِقْهُ بِنَبِيِّهِ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ، اَللّٰهُمَّ ارْفَعْ دَرَجَتَهُ فِي الْمُهْتَدِيْنَ ، وَاخْلُفْهُ فِيْ عَقِبِهِ فِي الْغَابِرِيْنَ ، وَاجْعَلْ كِتَابَهُ فِي الْعِلِّيِّيْنَ ، وَاغْفِرْ لَنَا وَلَهُ، رَبَّ الْعَالَمِيْنَ ، اَللّٰهُمَّ لَا تَحْرِمْنَا اَجْرَهُ وَلَا تُضِلَّنَا بَعْدَهُ ٥

(c) ketabton.com: The Digital Library

(ابن ابی شیبة : ۲۹۳/۳).

ترجمه : اې الله ! زمونږ ژوندي او مړي مسلمانان اوبخښه ، اې الله ! ته مسلمانانو سړو او مسلمانانو ښځو ته ، او مؤمنانو نارينه ؤ او مؤمنانو زنانو ته مغفرت اوکړې ، او ددوئ خپل مينځې تعلقات ښه جوړ کړې ، او ددوئ په زړونو کښې ديو بل سره مينه محبت واچوې ، او ددوئ زړونه دنيکانو دزړونو په شان جوړ کړې ، اې الله ! دې فلانی دفلانی ځوې ته دده ګناه معاف کړه ، او دې دخپل پيغمبر (محمد) ﷺ سره يوځاې کړه ، اې الله ! په هدايت موندونکو کښې دده درجه اوچته کړه ، اوپه پس ماندګانو کښې دده ته جانشين جوړ شه ، او دده عملنامه په عليين کښې اوګرځوه ، اومونږ اوده (ټولو) ته بخښنه اوکړه اې رب العالمينه! او دده دمرګ نه پس ته مونږ مه بې لارې کوه۔

۹ - ابو صديق الناجبی فرمائی : ما دابو سعيدؓ نه دجنازې دمانځه تپوس اوکړو، نو هغه اوفرمائيل : مونږ به دادعا لوستله :

اَللّٰهُمَّ اَنْتَ رَبُّنَا وَرَبُّهُ ، خَلَقْتَهُ وَرَزَقْتَهُ ، وَاَحْيَيْتَهُ ، وَكَفَيْتَهُ ، فَاغْفِرْ لَنَا وَلَهُ ، وَلَا تَحْرِمْنَا اَجْرَهُ ، وَلَا

(c) ketabton.com: The Digital Library

تُضِلَّنَا بَعْدَهُ ٥

(مجمع الزوائد : ۳/۳۳ ، مصنف ابن ابی شیبة : ۳/۲۹۳)۔

ترجمه : اې الله! ته زمونږ اودده مړی رب ئې ، تا دې پیدا کړو ، رزق دې ورکړو ، ژوندې دې اوساتو ، او دده کفایت اوپوره والې دې اوکړو ، مونږ اوده ته مغفرت اوکړه ، او مونږ دده داجرنه مه محروموه ، او دده دمرګ نه پس مو مه بې لارې کوه۔

۱۰ – عمر فاروق رضی الله عنه به دجنازې په مانځه کښې چه کله به دمازیګر په وخت کیدله داسې دعا فرمائیله

اَللّٰهُمَّ اَمسٰی عَبْدُكَ قَدْ تَخَلّٰی عَنِ الدُّنیَا وَتَرَكَهَا لِاَهْلِهَا ، وَاسْتَغْنَیْتَ عَنْهَا ، وَافْتَقَرَ اِلَیْكَ ، كَانَ یَشْهَدُ اَنْ لَّا اِلٰهَ اِلَّا اَنْتَ ، وَاَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُكَ وَرَسُوْلُكَ ، فَاغْفِرْ لَهُ ذَنْبَهُ ٥

(ابن ابی شیبه : ۳/۲۹۲).

ترجمه : اې الله ! بیګاه کړو ستا بنده په داسې حال کښې چه دنیانه ئې ځان اوزګار کړو او هغه ئې دهغې اهل ته پریخوده اوته ددې نه بې پرواه ئې ، اوهغه تاته محتاج دې ، دې ددې خبرې ګواهی کوی چه تانه سیوا بل څوك لائق

(c) ketabton.com: The Digital Library

دبندګئ نښته او محمد (صلی الله علیه وسلم) ستا بندهٔ اورسول دے ، نو ته ده ته دده ګناه اوبخښه۔

اوکه د سحر په وخت به ئے جنازه کوله ، نود (اللهم امسى عبدك) په ځاے به ئے (اللهم اصبح عبدك) يعنے اے الله سحر کړو ستا بنده الخ ، لوستل۔ نوره دعا همدغه شان ده۔

۱۱ - ابو بکرصدیق رضی الله عنه به داسے دعا لوستله

اَللّٰهُمَّ عَبْدُكَ اَسْلَمَهُ الْاَهْلُ وَالْاٰلُ وَالْعَشِيْرَةُ ، وَالذَّنْبُ الْعَظِيْمُ ، وَاَنْتَ الْغَفُوْرُ الرَّحِيْمُ ٥

(ابن ابی شیبة : ۳/۲۹۲).

ترجمه : اے الله ! ستا دے بنده لره دده اهل او بال بچ او قام قبیلے اوسپارلو ، او ګناه غټه ده ، اوته ډير زيات بخښونکے مهربان ئے۔

۱۲ - عبد الله بن عمر رضی الله عنه به اوږده جنازه کوله او اذکار او دعا ګانے به ئے پکښې لوستلے ، يوه دعا به ئے په کښې دا هم لوستله :

اَللّٰهُمَّ بَارِكْ فِيْهِ وَصَلِّ عَلَيْهِ وَاغْفِرْ لَهٗ وَاَوْرِدْهُ حَوْضَ

(c) ketabton.com: The Digital Library

رَسُوْلِكَ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ٥

(ابن ابی شیبة : ۳/۲۹٤)۔

۱۳ – ابو نعیم د عبد الله بن الحارث بن نوفل په واسطه سره دنبی علیه السلام نه نقل کوی چه هغوئ به دادعا ښودله :

اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِاِخْوَانِنَا وَاَخَوَاتِنَا وَاَصْلِحْ ذَاتَ بَيْنِنَا ، وَاَلِّفْ بَيْنَ قُلُوْبِنَا ، اَللّٰهُمَّ هٰذَا عَبْدُكَ فُلَانُ بْنُ فُلَانٍ ، وَلَا نَعْلَمُ اِلَّا خَيْرًا ، وَاَنْتَ اَعْلَمُ بِهِ مِنَّا ، فَاغْفِرْ لَنَا وَلَهُ.

(کنز العمال : ۱۵/۷۱٤)۔

۱٤ – دا دعا هم بهتره ده :

اَللّٰهُمَّ عَبْدُ كَ وَابْنُ عَبْدُكَ خَرَجَ مِنْ رَوْحِ الدُّنْيَا وَمَحْبُوْبِهَا وَاَحِبَّائِهِ فِيْهَا ، اِلٰى ظُلْمَةِ الْقَبْرِ وَمَا هُوَ لَاقِيْهِ ، كَانَ يَشْهَدُ اَنْ لَّا اِلٰهَ اِلَّا اَنْتَ ، وَاَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُكَ وَرَسُوْلُكَ ، وَاَنْتَ اَعْلَمُ بِهِ ، اَللّٰهُمَّ نَزَلَ بِكَ وَاَنْتَ خَيْرُ مَنْزُوْلٍ بِهِ ، وَاَصْبَحَ فَقِيْرًا اِلٰى رَحْمَتِكَ وَاَنْتَ غَنِيٌّ عَنْ عَذَابِهِ ، وَقَدْ جِئْنَاكَ رَاغِبِيْنَ اِلَيْكَ شُفَعَا لَهُ ، اَللّٰهُمَّ فَاِنْ

(c) ketabton.com: The Digital Library

كَانَ مُحْسِنًا فَزِدْ مِنْ اِحْسَانِهٖ ، وَاِنْ كَانَ مُسِيْئًا فَتَجَاوَزْ عَنْهُ ، وَبَلِّغْهُ رَحْمَتَكَ بِرِضَاكَ وَقِهٖ فِتْنَةَ الْقَبْرِ وَعَذَابَهُ ، وَافْسَحْ لَهُ فِيْ قَبْرِهٖ وَجَافِ الْاَرْضَ عَنْ جَنْبِهٖ ، وَلَقِّهٖ بِرَحْمَتِكَ الْاَمْنَ مِنْ غَيْرِ عَذَابِكَ حَتّٰى تَبْعَثَهُ اِلٰى جَنَّتِكَ يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِيْنَ ٥

معرفة السنن والآثار ۳/ ۱۷۰

ترجمه : اے الله ! دا ستا بنده دے او ستا دبنده ځوے دے ، ددنیا دراحتونو ، خوښو ځیزونو او په دیکښې دخپلو دوستانو نه را اووتلو ، اودقبر تیارے ته اودڅه سره چه دے مخامخ کیدونکے دے هغے ته رااورسیدلو۔ ده به ددے خبرے ګواهی کوله چه ستانه سیوا بل هیڅوك دعبادت لائق نشته ، او محمد (صلی الله علیه وسلم) ستا بنده اورسول دے ، ته په ده باندے ډیر ښه پوهه ئے ، اے الله ! دے ستا میلمه شو اوته بهترینه میلمستیا ورکونکے ئے ، دے ستا رحمت ته محتاج شو ، او ته دده د عذاب نه بے پرواه ئے ، مونږ تاته دده دشفارس کولو دپاره په داسے حال کښې راغلی یو چه رغبت لرونکی یو ۔ اے الله ! که چرے دے نیك عمله وی نو دده

(c) ketabton.com: The Digital Library

نیك عملتیا نوره هم زیاته کړه اوکه چرې ګنهګار وی نو ده ته معافی اوکړه ، او دې خپل رحمت ته اورسوه په خپلې رضامندئ سره ، اودې دقبر دامتحان اوعذاب نه په امن کړه ، او ده دپاره دده قبر فراخه کړه او دده داړخ نه زمکه لرې کړه ، او ده ته په خپل رحمت سره امن ورکړه په غیر دعذاب ستانه ، تردې چه ده لره ته خپل جنت ته اولیږې ، اې دټولونه زیات رحم کونکیه۔

۱۵ – دادعا هم جامعه ده :

اَللّٰهُمَّ عَبۡدُكَ وَابۡنُ عَبۡدِكَ ، وَ ابۡنُ اَمَتِكَ ، كَانَ يَشۡهَدُ اَنۡ لَّا اِلٰهَ اِلَّا اَنۡتَ ، وَاَنَّ مُحَمَّدًا عَبۡدُكَ وَرَسُوۡلُكَ ، وَاَنۡتَ اَعۡلَمُ بِهٖ، اللّٰهُمَّ اِنۡ كَانَ مُحۡسِنًا فَزِدۡ فِيۡ اِحۡسَانِهٖ وَارۡفَعۡ دَرَجَتَهٗ ، وَقِهٖ عَذَابَ الۡقَبۡرِ ، وَكُلَّ هَوۡلٍ دُوۡنَ الۡقِيَامَةِ ، وَابۡعَثۡهُ مِنَ الۡاٰمِنِيۡنَ ، وَاِنۡ كَانَ مُسِيۡئًا فَتَجَاوَزۡ عَنۡهُ ، وَبَلِّغۡهُ بِمَغۡفِرَتِكَ وَطَوۡلِكَ دَرَجَاتِ الۡمُحۡسِنِيۡنَ ٥ اَللّٰهُمَّ فَارِقۡ مَاكَانَ يُحِبُّ مِنۡ سَعَةِ الدُّنۡيَا وَالۡاَهۡلِ وَغَيۡرِهِمۡ اِلٰى ظُلۡمَةِ الۡقَبۡرِ وَضَيۡقِهٖ ، وَانۡقَطَعَ عَمَلُهٗ ،

(c) ketabton.com: The Digital Library

وَقَدْ جِئْنَاكَ شُفَعَاءَ لَهُ ، وَرَاجِيْنَ لَهُ رَحْمَتَكَ ، وَاَنْتَ اَرْاَفُ بِهِ ، اَللّٰهُمَّ ارْحَمْهُ بِفَضْلِ رَحْمَتِكَ فَاِنَّهُ فَقِيْرٌ اِلٰى رَحْمَتِكَ وَاَنْتَ غَنِيٌّ عَنْ عَذَابِهِ ٥

(معرفة السنن والآثار : ۳/۱۷۱).

ترجمه : اے الله ! دا ستا بنده دے ، او ستا دبنده ځوے دے ، او ستا دوینزے ځوے دے ، ده به ددے خبرے ګواهي ورکوله چه ستا نه سیوا بل هیڅوك دعبادت لائق نشته ، او محمد (صلی الله علیه وسلم) ستا بنده اورسول دے ، او تاته دده په حال باندے دهر چانه ډیر ښه علم دے ، اے الله ! که چرے دے نیك عمله وی نو دده نیك عملئ کښې نوره اضافه هم اوکړه ، اودده درجه پورته کړه اودے د قبر او دقیامت نه مخکښې دهرے ویرے ترهے نه ئے اوساته ، اودے امن والونه جوړ کړے اوکه دے ګنهګار وی نودده ګناه معاف کړه اوپه خپل مغفرت او طاقت سره دے دنیك عمله خلقو مرتبو ته اورسوه ، اے الله ! دے د دنیا د فراخئ اود اهل وغیره نه چه دده محبوب څیزونه وو راجداشو ، اود قبر تیارے او تنګ والی ته راغے ، اود ده عمل بند شو ، مونږ ته په داسے حال کښې راغلی یو چه دده دپاره شفارس کوونکی اودده دپاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا درحمت غوښتونکی یو ، اوته په ده باندې دهر چانه زیات شفقت کوونکې ئې ، اې الله ! په ده رحم اوکړه په خپل فضل سره ځکه چه دې ستا رحمت ته محتاج دې اوته دده دعذاب نه بې پرواه ئې۔

دارنګ نورې دعا ګانې هم شته ، لیکن داکافي دي ، په دیکښې چه څنې اولوستلې شي هم کافي دي ، خو اخلاص اوپه مړی باندې شفقت پکار دې اوډیره زاری او عاجزی پکار ده الله تعالی ته چه دامسلمان معاف کړی۔

❁ د دعا نه پس به بیا الله اکبر اووائی ، او بیا به یو طرفته سلام اوګرځوی ، لکه مستدرك (۱/۳٦۰) کښې احادیث راغلی دي ، دغه شان دویم طرفته سلام اړول هم ثابت دي ، کله داکول پکار دي اوکله دا۔

(احکام الجنائز ص : السنن الکبری : ٤/٤۳)۔

۷ – **مسئله** : که د سړی اوښځې فرق په دعا لوستلو کښې اونکړی ، او ضمیر دَ (هُو) راجع کړی مړی ته نو داهم صحیح ده ، لکه (اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لَهُ وَارْحَمْهُ) اوکه په دعا دجنازه کښې څوك (هُوَ ، هَا) بدل کړی نو هم صحیح ده ، لیکن منقول الفاظ په جنازه کښې که بدل نشي نو بهتره ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

، او په نورو ځایونو کښې بدولول دمنقول الفاظو جائز نه دی۔

۸ – **مسئله** : جنازه په جهر سره هم راغلې ده ، دځلورو نه زیاتو صحیح احادیثو کښې ، لیکن دابن عباس رضی الله عنهما د روایت نه معلومیږی چه دا د تعلیم دپاره وه ، لکه چه فرمائی : (لتعلموا انها سنة)۔ دارنګ جهر مفرط نه وو ، بلکه درمیانه جهر وو، چه روسته مقتدیانو هم دعا ګانې لوستلې شوې۔

دارنګ په پټه باندې جنازه مونږ په شپږو روایاتو کښې موندلې ده ، اوهمدا دعامو علماؤ په نیز بهتره ده۔

۹ – **مسئله** : بعضِ خلق په جنازه کښې آمین وائی ، یعنې امام دعا کوی اومقتدیان آمین وائی ، دا چرته احادیثو کښې مونږ نه دی لیدلی ، بلکه صحیح طریقه داده چه هر سړے به دعا لولی ، لکه نبی ﷺ فرمائی :

(اذا صلیتم علی المیت فاخلصوا له الدعاء)۔

۱۰ – **مسئله** : په ماشوم باندې جنازه شته دے ، کله چه دمور په خیټه کښې پکښې روح اچولے شوے وی ، یعنې څلور میاشتې پس پیدا شوے وی ، ځکه دا انسان دے ، په

(c) ketabton.com: The Digital Library

ده باندې دجنازې مونځ په احادیثو کښې راغلې دې۔

(مشکاة : ١/١٤٦ ، عبد الرزاق : ٣/٥٣١ ، احمد : ٥/٢٤٧)۔

دماشوم په جنازه کښې هم دغه دعا ګانې لوستلې شي :

(اللهم اغفر لحینا ومیتنا الخ)۔

لیکن د ابو هریره رضی الله عنه نه نقل دی چه هغه به داسې دعا فرمائیله :

اَللّٰهُمَّ اَعِذْهُ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ۔ (مشکاة : ١/١٤٧).

دارنګ حسن بصریؒ به داسې الفاظ لوستل :

اَللّٰهُمَّ اجْعَلْهُ لَنَا سَلَفًا ، وَفَرَطًا ، وَذُخْرًا وَاَجْرًا

(مشکاة : ١/١٤٧).

دارنګ مور او پلار ته ئې دعا کول پکار دی ، او داسې وئیل پکار دی :

اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِوَالِدَيْهِ ، اللّٰهُمَّ ارْحَمْهُمَا ، اللّٰهُمَّ اَبْدِلْهُمَا خَيْرًا مِنْهُ ٥ (مشکاة : ١/١٤٦) ۔

دغه شان ماشوم ته داسې دعا کول پکار دی :

اَللّٰهُمَّ اَعِذْهُ مِنْ وَحْشَةِ الْقَبْرِ وَاَلْحِقْهُ بِاِبْرَاهِيْمَ خَلِيْلِكَ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ٥

(c) ketabton.com: The Digital Library

(المحلی : ۳/۳۵۵)۔

۱۱ – **مسئله** : دجنازې دمانځه نه پس دعا کول نشته دے ، او د قبر دپاسه مړی دپاره دعا غوښتل ثابت دی ، بلکه حکم راغلے دے چه دقبر دپاسه دعا اوکړئ اودثابت قدمئ دعا ورله اوغواړئ ، او لاس اوچتول هم په دے دعا کښې راغلی دی۔ لکه (مسند ابو عوانة ، او فتح الباری (۱۲۱/۱۱) کښې دابن مسعود رضی الله عنه حدیث دے۔

۱۲ – **مسئله** : د قبر دپاسه سورتونه لوستل صحیح حدیث کښې نه دی ثابت ، ځان ترے ساتل بهتر دی ، ضعیف روایت کښې راغلی دی ، لیکن دعمل دپاره صحیح نه دے۔

۱۳ – **مسئله** : دمړی دسپارلو طریقه داده ، چه : (بِسۡمِ اللهِ وَعَلٰی سُنَّةِ رَسُوۡلِ اللهِ) به اووائی ، یابه : (بِسۡمِ اللهِ ، وَبِاللهِ وَعَلٰی مِلَّةِ رَسُوۡلِ اللهِ) ، اووائی ، اوقبلے طرفته به ئے متوجه کړی ، یعنے ټول بدن قبلے طرفته متوجه کول پکار دی ، نه صرف مخ ۔(المحلی تفصیلا ابو داود۔ واحکام الجنائز ص : ۱۵۲)

۱٤ – **مسئله** : دجنازې په مانځه کښې که مړے نارینه وی ، نودهغه سرته مخامخ اودریدل ، اوکه زنانه وی ،

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو دهغے کناټو ته مخامخ اودریدل سنت دی دامام دپاره ـ
دے باره کښں احادیث په بخاری (۱/ ۱۷۷) او مشکوة (۱/۱٤۷) کښں اوګوره۔

۱۵ - **مسئله** : دمړی دمړینے اعلانونه کول ګناه ده ، که مسجد کښں وی اوکه دمسجد نه بهر وی ، بلکه صحیح طریقه داده چه څوك دے خلقو پسے اولیږل شی اویا دے ټیلفون وغیره اوکړے شی ورته۔
نهی رسول الله ﷺ عن النعی (الترمذی : ۱۹۲)۔

۱٦ - **مسئله** : مړے دشپے خښول هم روا دی کله چه خلق پوره راتلے شی اود ورځے خښول بهتر دی ، نبی علیه السلام دشپے دفن شوے وو ، دارنګ ابو بکر صدیق رضی الله عنه دارنګ یو بل صحابی دشپے دفن شوے وو۔

۱۷ - **مسئله** : سنت طریقه داده چه مړے په مقبره کښں ښخ کړے شی ، کورونو کښں مړے ښخول صحیح نه دی ، داصرف دانبیاء علیهم السلام خصوصیت دے چه کور کښں یاکوم ځائے چه وفات شی هلته ښخولے شی۔

۱۸ - **مسئله** : مړے په جوماتونو کښں خښول کبیره ګناه ده ، بلکه دیهود او نصاراؤ کار دے ، لکه دنبی کریم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ﷺ ارشاد دے :

لعن الله اليهود والنصارى ، اتخذوا قبور انبيائهم مساجد.

(بخاری مسلم)۔

بلکه په هغه مسجد کښ مونځ هم نه کیږی۔

۱۹ - **مسئله** : دقبر دپاسه څه شناخته لږول روا دی لیکن د زنانه ؤ دپاره جدا شناخته اود نارینه دپاره جدا شناخته لږول ، دانشته ، حدیث دعثمان بن مظعون رضی الله عنه پرے دلیل دے (مشکاة : ۱/۱٤۹)۔

۲۰ - **مسئله** : قبر به نه ډیر اوچت جوړوی او نه بالکل زمکے سره برابر، بلکه یو لویشت په اندازه باندے اوچتول پکار دی - (ابن حبان : ٢١٦١ ، البيهقى : ٤١٠/٣)۔

دارنګ قبر ماهی پوش جوړول پکار دی ، مسطح یعنے ځلور ګوټه قبر جوړول په دین کښ نشته ۔

(بخاری ، بیهقی : ٣/٤)۔

۲۱ - **مسئله** : په مقبره کښ بیان کول ثابت دی ، اوکه کله ناکله پاتے شی ، نو هم اجازت شته دے ۔

۲۲ - **مسئله** : د تعزیت دپاره په جوماتونو کښ کیناستل ، او فاتحه خوانی کول ، چه یو قاری ناست وی ،

(c) ketabton.com: The Digital Library

تول ورځ خلق راځی او هغه تلاوت کوی ، دا عمل بدعت دے۔ صرف د افغانانو رواج دے۔ صحیح طریقه داده ، چه تعزیه د مړی خاوند ته پکار ده ، چرته چه ورسره ملاو شی ، په دے الفاظو سره :

اَعْظَمَ اللّٰهُ اَجْرَكَ ۞ (الله دے ستا ثواب لوئے کړی)۔

یا په دے الفاظو سره :

اِنَّ لِلّٰهِ مَا اَخَذَ ، وَلَهُ مَا اَعْطٰی ، وَكُلُّ شَيْءٍ عِنْدَهُ بِاَجَلٍ مُّسَمًّی ، فَلْتَصْبِرْ وَلْتَحْتَسِبْ ۞

یا بله کومه دعا دے اوکړی۔ لیکن په دے کښ لاسونه پورته کول ، په احادیثو کښ ثابت نه دی ، زمونږ ملك کښ داغلط رواج دے چه یو سیکنډ په اندازه لاس پورته کړی ، وائی دعا به اوکړو ، بل اواز اوکړی ، دعا به اوکړو ، داطریقه په دین کښ نشته دے ، بدعت دے۔

۲۳ – **مسئله** : دجنازے په مانځه کښ درے صفونه جوړول بهتر دی ، لکه مجمع الزوائد (۳/۳۲، او مشکاة (۱/۱٤۷) کښ حدیث دے۔

۲٤ – **مسئله** : دجنازے مونځ په درے وختونو کښ کول جائز نه دی ، نمر ختلو وخت کښ ، نمر پریوتلو وخت کښ

(c) ketabton.com: The Digital Library

، او دغرمې په وخت. چه لازوال نه وی شوې. لږ انتظار پکار دې. (مشکوة: ١/٦٤).

٢٥ – **مسئله** : دغه شان مړې خښول هم په دغه درې وختونو کښې صحیح نه دی، عقبه بن عامر رضی الله عنه فرمائی: درې وختونو کښې مونږ، نبی علیه السلام دمانځه اود مړی خښولو نه منع کړی یو، بیا ئې دغه مذکوره درې وختونه ذکر کړل. (مسلم ٤/٣١١، ابو داود ، مشکاة: ١/٩٠، احکام الجنائز: ١٢٩).

٢٦ – **مسئله** : حیله اسقاط، داولے ورځې خیرات، اودغه شان جنازګاه کښې پیسې تقسیمول، داټول بدعات، او رواجونه دی، په دین کښې نشته دې، هسې پرې خلق ځانونه ستړی کوی.

٢٧ – **مسئله** : قرآن کریم مړی سره اوړل، یاپه پیسو باندې ایخودل، ظلم دې ځان ترې ساتل پکار دی.

٢٨ – **مسئله** : مړی پیسې په زوره ژړا کول، او ویر کول ګناه ده، خلق ترې منع کول پکار دی، بلکه مړی ته عذاب ملاویږی په ژړا د ژوندو باندې.(متفق علیه،مشکوة: ١/١٥٠)

٢٩ – **مسئله** : مړی ته فائده مند شے دعا ده، او جنازه ده ، اواستغفار دې، مړې په دې ډیر خوشحالیږی، او راحت

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرې راځي - (بیهقي ، مشکاة : ۱/۲۰٦)-

۳۰ - **مسئله** : قبر کښې نعمتونه او خوشحالۍ شته دې ، دغه شان په قبر کښې عذاب او تکلیفونه مجرمانو لره شته دې- څوك چه ددې نه منکر دې هغه درسول الله ﷺ داحادیثو نه منکر دې ، اود خپل ناقص عقل پسې روان دې-

۳۱ - **مسئله** : دقبر دپاسه کرځیدل ګناه ده ، په اور باندې خپه کیده خو په قبر باندې ئې مه کده-

(مسلم : ۱/۳۱۲)-

۳۲ - **مسئله** : په قبر باندې لیکل ګناه ده ، دغه شان ګنبد پرې جوړول او آبادي پرې کول جائز نه دي -

(ترمذي : ۱/۲۰۳ ، الحاکم : ۱/۳۷۰)-

۳۳ - **مسئله** : دجنازې دبارولو نه پس اودس کول سنت دي ، دغه شان مړي له چه چا غسل ورکړو ، هغه دپاره هم غسل کول بهتر عمل دې-

(مشکاة : ۱/٥٥، ابو داود : ۲/۹٤، ابن ماجه)-

۳٤ - **مسئله** : زنانه به هغه څوك خخوي چه دمړي نزدې خپلوان وي ، دارنګ هر هغه څوك چه بیګاه شپه ئې خپلې بي بي سره نزدیکت نه وي کړې -(بخاري : ۱/۱۷۹)

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳۵ - **مسئله** : مړے دیو علاقے نه بلے علاقے ته نقل کول جائز نه دی (کما فی حدیث البخاری : ردوا القتلی الی مضاجعهم)۔

۳٦ - **مسئله** : په تابوت کښ بغیر دضرورت نه مړے خخول مکروه عمل دے۔ دا عمل خلقو ایجاد کړے دے۔

۳۷ - **مسئله** : مړے قبرته دخپو دطرفنه داخلول سنت دی ۔ (فتاوی الدین الخالص، ابن ابی شیبة : ۳۲۸/۳) ابوداود : ٦۱۹/۲، البیهقی : ٥٤/٤)۔

❁ دارنګ نورے مهمے مسئلے هم شته لیکن دهغے تفصیل مونږ په الدین،الخالص کښ کړے دے، هغے ته رجوع اوکړئ ، اوعلماؤ نه تپوس اوکړئ او دین سره شوق او جذبه پیدا کړئ۔ دارساله غور سره مطالعه کړئ ، او عمل پرے اوکړئ ، او مؤلف ته او ددے کتاب لیکونکی او خورونکو ته ډیره دعا اوکړئ ، چه الله تعالی مونږ ته هدایت او حسن خاتمه نصیب کړي ، اود قبر ، د زنکدن د تکلیف اود جهنم دعذاب اود أهوالو دآخرت نه مو بچ کړی ، آمین یارب العالمین بفضلك و کرمك وجودك یا ارحم الراحمین ، ولوالدینا ولجمیع المسلمین۔ آمین !

❁ ❁ ❁ ❁ ❁

(c) ketabton.com: The Digital Library

دَ مکتبه محمدیه

ضخیم چهاپ شوی کتابونه

۱ -- فتاوی الدین الخالص عربی (۸ جلد)۔

۲ – الحق الصریح شرح پښتو مشکوة المصابیح

(٤ جلد)۔

۳ – الفوائد : (عربی، ۲ جلد)۔

٤ – الفوائد (پښتو، ۱ جلد)۔

٥ – امین الفتاوی (پښتو، ۲ جلد)۔

زیرِ طبع کتابونه

۱ – فتاوی الدین الخالص (پښتو، اردو)۔

۲ – الحق الصریح (اردو)۔

۳ – تفسیر القرآن العظیم (پښتو)۔

٤ – فقه الاحکام شرح بلوغ المرام (پښتو)۔

٥ – تحفة المناظر (اردو)۔

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library